

Et Par Huusraad,

det ene for Blodpis og det andet for
Trommesyge hos Kvæg.

1. For et Par Aar siden bleve 2de af mine Kær paa en fra min Gaard affides liggende Græsgang syge af Blodpis. Dvercensstemmende med Aildgaards Heste- og Kvæg-Læge, anvendte jeg til den ene Allun og til den anden Blyfulker som Lægemedel. Blodaffonbringen standsede hos dem begge inden faa Dage; men, endskiøndt jeg gav dem hver Dag en Afkogning af Hørfrø, tog dog Giødningens Forstoppelse saaledes Dverhaand, at de, uagtet flere gientagne Klysterer, nær havde tilsat Livet. Medens jeg var bestiaetiget med at anvende disse Lægemedler, kom en god Ven af Almuestanden til mig og raadede mig, istedet for alt det foransførte, at bruge en Haandsfuld unge Skud af Kønnebærtræet, som, afkogt i en Pot sød Mælk og derefter affiet, indgives 2 til 3 Gange om Dagen, ligesom Sygdommen er heftig til. I Begyndelsen satte jeg dette Raad ved Siden af Teglstøen, Kiødlage og alle de øvrige Giækkerier, som Almuen sædvanlig flaaer

sin Tiid til; men Manden, som i øvrigt var paa-
 lidelig, forsikkrede, at hans anpriste Middel hav-
 de hiulpet mange, og at han ikke havde faaet det
 at vide af en klog Kone, men af en her i Landet
 for nogle Aar siden boende Skotlænder, som altid
 kurerede sine ofte blodpiissende Kæer med Rønne-
 bærblade. Jeg blev nu opmærksom paa hans
 Raad, og besluttede at bruge det. Et Par Dage
 efter begyndte en 3die af mine Kæer at piisse Blod.
 Min Tiid til det nye Raad var endnu kun svag.
 Jeg brugte det dog, men for Sikkerheds Skyld
 gav jeg Koen tillige en Partion Blyfukker; den
 blev frisk efter et Par Dages Forløb, uden gan-
 ske at tabe sin Udelyst og uden at faae det sæd-
 vanlige Tilfælde af Forstoppelse. Min Tiid til
 Rønnebærbladene vorte nu i saa høi Grad, at
 jeg, uden at bruge noget andet Middel, kurerede
 7 andre af mine Kæer, som strax derpaa, den
 ene efter den anden fik Blodpiis. Ingen af disse
 fik Forstoppelse eller noget andet af Lægemiddelet
 flydende Tilfælde; ingen af dem holdt ganske op
 at æde, ei heller bleve de i nogen høi Grad ud-
 mattede.

Samme Aars Efterhøst, da Rønnetræets
 Blade begyndte at visne, kom en Huusmands
 Kone til mig og bad om Raad for hendes Ko,
 som havde piisset Blod i flere Dage og hverken
 kunde kureres ved Teglsteen, Riøblage, eller flere
 brugte Midler. Jeg raadte hende at bruge Røn-

nebærrene, som da næsten vare modne, og tillige at anvende nogle af de friskeste Blade, afkogte i Mælk. Hun fulgte mit Raad og Koen blev frisk.

I Sommeren 1820 købte jeg nogle gamle svenske Stude, for at fede dem til Slagtning. Tvende af dem, som bleve satte i Løir paa Kløver, fik Blodpis, og bleve, inden faa Dage, kurerede ved de bemeldte Kønneblade.

2. For flere Aar siden fik en af mine Stude Trommesygen paa Kløver-Græsning. Tilfældet var heftigt. Jeg stak ham igiennem Bommen med en stor norsk Tollekniv, og den blev usfortøvet ras.

Senere, ogsaa for nogle Aar siden, brugte jeg det samme Middel til en Fede-Ko, som om Vinteren havde forædt sig i Kartofler; Luften forsvandt; men efter en halv Dags Forløb kom Sygen igjen. Jeg lod den slagte fordi den allerede var feed, og ved Aabningen befandtes Mave fuld af en stor Mængde usfordøiede Kartofler.

Alt dette fortalte jeg engang en god ærlig Borgermand fra Frederiksborg. Han svarede mig: Dette Stik, som dog synes farligt, behøves ikke; thi Sygdommen kureres sikkert og let ved at give en Haandsfuld Kaalfros i en Pot Mælk. Det var neppe jeg kunde bare mig for Latter; thi jeg vidste, at Kaal virker Opblæsnings hos Mennesker, i det ringeste hos dem, hvis

Mave er svag; og jeg sluttede, at Frøet endnu i høiere Grad maatte indeholde denne Aarsag. Ikke desto mindre beholdt jeg dog dette Raad i Hukommelsen. Efter nogen Tids Forløb fik jeg Bud fra en af mine Venner, som lod mig vide, at han uden synderlig Nytte havde anvendt Sticket i Bommen paa en hans af Trommesyge til Forstrækkelſe uds্পændt Koen, og derhos bad mig om Raad.

Jeg erindrede nu Kaalfrøet, og sendte ham en Portion med den Forsikkring, at jeg, næst Sticket ikke kiendte noget andet Middel. Han fulgte blindt hen mit Raad; og, hvad ſkeer? Koen, som var nær ved at revne, begyndte, saasnart den havde faaet Frøet i sig, at ræbe ganske forstrækkelig; dens korte Vandedræt ophørte efterhaanden, og efter et Par Timers Forløb var den frisk og fortærede sit Foder, uden igien at faae Anfald af Sygdommen. Efterretningen om, at Koen ved mit Raad var kureret, satte mig i største Forundring.

Nu i denne Vinter fik en af mine forbermedte Stude, medens den blev fcdet med Kartofler, ligeledes Trommesygen. Da dette Tilfælde af Rygteren blev opdaget tidlig om Morgen, efter at Studen den foregaaende Aften havde faaet Straa til Nattefoder og endnu ikke om Morgen, havde faaet noget at æde, frygtede jeg at Mavens Uds্পænding kunde være virket af

nogen anden fra Foderet kommende Aarsag. Jeg gav den derfor strax en Skæfuld Teriak; men da dette, efter en halv Times Forløb, ikke hjalp, gav jeg ham en Haandsfuld Grønkaals Frø i Mælk. Vandbrættet blev strax derefter mindre besværligt og Udspændingen forsvandt; dog havde Studen ingen Lyst til at æde.

Omtrent Kl. 10 om Aftenen derefter, da Nattefoderet skulde gives, kom Rygteren og meldte, at Studen var nu lige tyk og at den pustede forfrækkelig. Jeg sammenrørte strax en Haandsfuld Kaalsfrø med Rugmeel og Vand til Boller, som bleve puttede i Halsen paa Studen og derovenpaa nedheldet en Pot sød Mælk; hvorefter jeg overlod den til sin Skæbne.

Om Morgenens derpaa var Studen aldeles frisk, havde fortæret sit Nattefoder og fik ikke Sygdommen oftere.

Dette troer jeg mig pligtig at lade komme til almeen Kundskab, overladende til Lærde og U lærde om de vil fæste Tro til mit Foregivende, eller ikke.

Kjøbenhavn den 12 Januarii 1821.

Lembvig.